

morao je zatim nositi pobjednika zatvorenih očiju, sve dok ne bi nogama nagazio na taj isti cilj.

efedros, natjecatelj u šakanju, rvanju ili pentatlону na starogrč. Ol koji je čekao pobjednika iz prethodne borbe. Ako je br. prijavljenih natjecatelja bio neparan, e. je ždrijebom bio određen da čeka ishod borbe dvaju natjecatelja. Pobjeda izmorenog borca nad e. izuzetno je cijenjena, a ako je e. pobijedio na Ol, to je u zapisima naglašavano.

efektivno vrijeme borbe → **čisto vrijeme borbe**

efektivno vrijeme igre → **čisto vrijeme igre**
effet (franc.), 1) u većini sp. igara (nogomet, tenis, stolni tenis i dr.) udarac po lopti pri kojem ona dobiva rotaciju (lijevu, desnu, naprijed ili nazad), što utječe na promjenu njezine putanje leta i kuta odzra pri odskoku; 2) bilijar: način udaranja kugle ulijevo ili udesno od njene dužinske osi sa svrhom da ona dobije postraničnu rotaciju koja će promijeniti kut odbijanja od druge kugle ili mantinele.

EFSA (engl. European Freestyle Skiers Association), Evropski savez za akrobatsko skijanje osn. 1974 sa sjedištem u Zürichu; od te god. organizira PS i PE.

Eger, Konstantin (1895), učitelj mačevanja u Beogradu; jedan od osnivača Beogradskog mačevalačkog kluba (1928). Na prvom PJ 1928 osvaja treće mjesto u floretu; i.g. član je UO Jugoslavenskog mačevalačkog saveza. Trener mačevalačke sekcije SD Crvena zvezda (1947–51), MK Jugoslavija (1952). Od 1952 do 1960 postavljao scene mačevanja u kazališnim komadima.

egervari, sp. gimnastika; element visoke međ. težine na dvovinskim ručama, nazvan po mađ. gimnastičarki E. Egervari koja je taj element prva izvela; izvodi se iz visa ležećeg prednjeg, odrazom i zamahom u stoj raznožni ili sužnožni na višoj pritki i spojeno odmah preхват u pothvat ili obrnuti хват s nastavkom kretanja u istom smjeru.

Egić, Obrad (1908), general-major JNA, nosilac Partizanske spomenice 1941 i Ordена narodnog heroja. Istaknuti sp. radnik, predsjednik Biciklističkog kluba Prvi maj u Zadru (1962–65). Napisao: *Druga dalmatinska na Sutjesci*, Zagreb 1961; *Ratni dnevnik II proleterske dalmatinske brigade*, Zagreb 1967.

Egorov, Boris (1937), prvi sovj. kozmonaut — liječnik, heroj SSSR. Sudjelovao u letu novog tipa svemirskog broda Voshod 1 s tročlanom posadom (V. Komarov, F. Feoktistov), 12. X 1964, pri čemu su obletjeli Zemlju 16 puta. Tom prilikom postignut je SR u disciplini visina leta u svemiru (408 km) i SR u disciplini najveća masa podignuta na visinu (5320 kg).

Eguchi-Tomita, Fujie (1933), jap. reprezentativka u stolnom tenisu; prva u pojedinačnoj

konkurenciji na PS 1957; na PS osvojila 16 medalja (6 zlatnih, 5 srebrnih i 5 brončanih).

EGV (njem. Europäischer Golf Verband), Evropski savez za golf, osn. 1937 u Luxembourg, sa sjedištem u Rimu.

Egysseg, Kuglački klub, osn. u Novom Sadu; njegove članice su osvojile ekipno PJ 1956; članovi su pobjednici na PJ 1955 u narodnom načinu kuglanja.

egzedra, 1) okrugao, rjeđe pravokutan dio veće prostorije; u palestrama, gimnazijama i termama služile su za odmor i opću teoretsku nastavu; 2) bogato ukrašena građevina s fontanom u ant. Olimpiji, koju je u II st. sagradio rim. konzul Herod Antički.

EHA (engl. European Hockey Association), Evropska hokejska asocijacija, osn. 1969 u Cardiffu (Wales); organizira PE u hokeju na travi za nac. reprezentacije i Kup Evrope nac. prvaka (za muške i ženske ekipe).

Eho, polutjedni list Zajednice Jugoslavenske lutrije (Beograd); izlazi srijedom i petkom od 1959, gl. urednici od osnutka — V. Stojković, T. Marković, S. Antić i R. Mićunović. Objavljuje rezultate Sportske prognoze i Lota.

eholot → **dubinomer**

ehosonder → **dubinomer**

Bi-Mladost, Streljačka družina, osn. 1961 u Nišu; članovi te družine osvojili su PJ 1966, 1969 i 1975 u malokalibarskoj pušci 3 × 20 metaka te PJ 1969–73 u vojničkoj pušci 3 × 20 metaka.

Eifellov toranj, sinhronizirano plivanje; natjecateljska figura koju plivačica započinje iz pruženog lednog položaja podizanjem noge (tzv. baletna noga), zatim okreće tijelo postrance, sastavlja noge iznad površine vode, glavom i tijelom okomito uranja u vodu.

Eiger (3970 m), vrh u Bernskim Alpama s glasovitom sjevernom stijenom. Zbog kamenja što stalno pada i naglih vremenskih promjena, u njoj su izgubili život brojni penjači. Prvi put je svađana 1938 (penjači A. Heckmair, W. Vorg, H. Harrer i F. Kasperek).

Eilers, Ludovika (1884–1970), njem. reprezentativka u umjetničkom klizanju; prva na Ol 1920 u parovima sa W. Jakobssonom (Finska), druga 1924; prva na PS 1911, 1914 i 1923; poslije udaje za W. Jakobssona nastupala za Finsku.

Einflurwagen (njem.), konjički sport: naziv za dvoosovinska kola koja služe za obuku mladih konja u voženju i za natjecanje zaprega (CA) u dvopregu i četveropregu. Ima visoko sjedište, da bi vozač mogao potpuno promatrati konje.

Eisele, Donn (1930), amer. astronaut, član tročlane posade svemirskog broda Apollo 7 (W. Shirra i W. Cunningham), u svrhu provjeravanja svih uređaja Apolla s ljudskom posadom pri letu oko Zemlje. Tom prilikom postignut je SR u disciplini najveća masa podignuta na visinu (14 769 kg).

Eiselen, Ernst Wilhelm Bernhard (1792–1846), njem. gimnastički pedagog, suradnik F.L. Jahna, s kojim je 1816 napisao *Die deutsche Turnkunst*. Kao jedan od pravih metodičara podijelio je tjel. vježbe prema stupnju teškoće na 4 skupine.

Elskanal, kajakaštvo, kanoistika: umjetna slalom staza u Augsburgu (SR Njemačka), gdje su se održala natjecanja za PS 1957 i za Ol 1972.

ejektor, izbacivač čahure, mehanizam koji nakon ispaljenja hica iz puške prelamače, kod otvaranja, automatski izbacuje praznu (ispucanu) čahuru.

EJU (engl. European Judo Union), Evropska džudo unija, osn. 1948 sa sjedištem u Parizu;

članice su nac. džudo savezi evr. zemalja, Izraela i Libanona. Jugoslavija je član od 1955. EJU organizira od 1951 redovno svake god. PE.

ekapadasana, joga: jedna od asana; izvodi se u stavu na jednoj nozi, trup je u pretklonu s glavom uz potkoljenicu. Slobodna noga podignuta je ravno uvis. Obje šake obuhvaćaju list stajne noge. E. je vježba za razvoj fleksibilnosti i ravnoteže.

EKAPADASANA

Eker, Branko (1945), dipl. pravnik; društveno-politički i sp. radnik; predsjednik SFJKJ (1983/84). Bio je predsjednik: Konferencije SOFK BiH, Komisije za olimpijske pripreme i unapređenje sporta Predsjedništva SFJKJ i dr. Dobitnik Dvadesetpetomajske nagrade Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu BiH (1981).

EKF (engl. European Kendo Federation), Evropska kendo federacija, osn. 1965 sa sjedištem u Stockholmu. U EKF su učlanjene nac. kendo federacije evr. zemalja. Organizira PE i druga međ. natjecanja.

EKFBS (njem. Europakomitee für Firmen- und Betriebssport), Evropski sportski komitet poduzeća i tvornica, osn. 1972 sa sjedištem u Hamburgu.

ekipa → **momčad**

ekipaž-barka (engl. barges), veslanje: luk-suzna vlastelinska barka s profesionalnim ladarima u Engleskoj, u XVIII i XIX st.; dugačka desetak i više m sa 6–12 veslača koji sjede u parovima i kabinom na krmi, iznad koje sjedi kormilar. Prvi sp. čamci bili su rađeni po uzoru na njih.

ekipna utrka, biciklizam: biciklističko natjecanje na cesti ili trkalištu u kojem se za konačni plasman vrednuje nastup svih članova ekipe. Postoji otvoreni i zatvoreni način natjecanja. U otvorenoj e.u. vozači se natječu kao pojedinci, ali se rezultati određenog br. vozača, koji su prijavljeni za ekipu prije starta, zbrajaju i za ekipni redoslijed. U zatvorenoj e.u. sudjeluje 4–5 i više vozača jedne ekipe; oni moraju stići na cilj zajedno u razmaku 25–50 m; odlučujući za klasifikaciju ekipe je prolaz kroz cilj posljednjeg, najčešće trećeg vozača ekipe.

ekipni sportovi → **momčadski sportovi**

ekipno natjecanje → **momčadsko natjecanje**

ekonomsko-tehnička vožnja, automobilizam, motociklizam: natjecanje koje organiziraju tvornice u reklamne svrhe; ispitna utrka u potrošnji goriva, maziva, radu motora, sigurnosti kočnica i drugih dijelova. Nema službenih natjecanja u okviru FIA i FIM.

ekscentrična kontrakcija, dinamičko izotoničko djelovanje mišića u toku koje se on iako aktivan izdužuje, a njegovi pripojci udaljuju. E.k. nastaje kada se mišić suprostavlja djelovanju neke snažnije vanjske sile, ali je njen intenzitet usporjen (ili umanjen) za djelovanje mišićne sile. E.k. se naziva i dinamički rad s negativnim efektom.

EFFET

